

HYTE-koefficienten

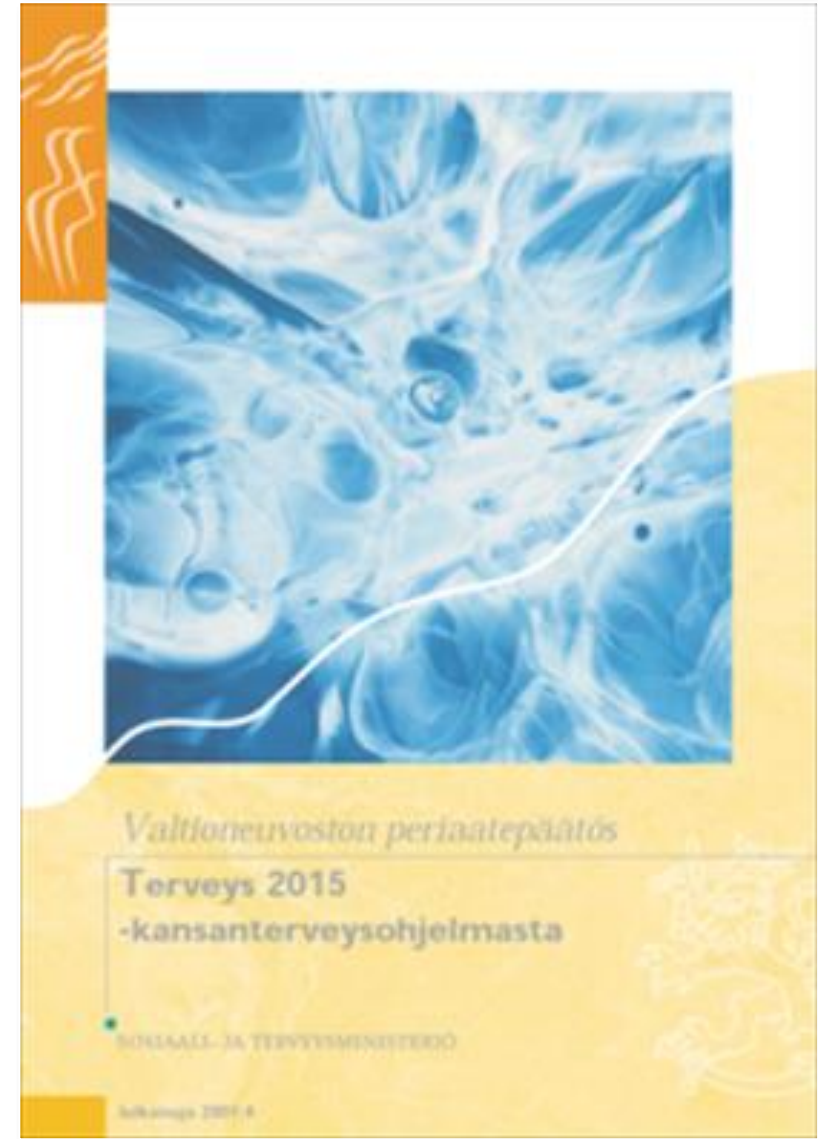
Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa

Institutet för hälsa och välfärd

Backgrund

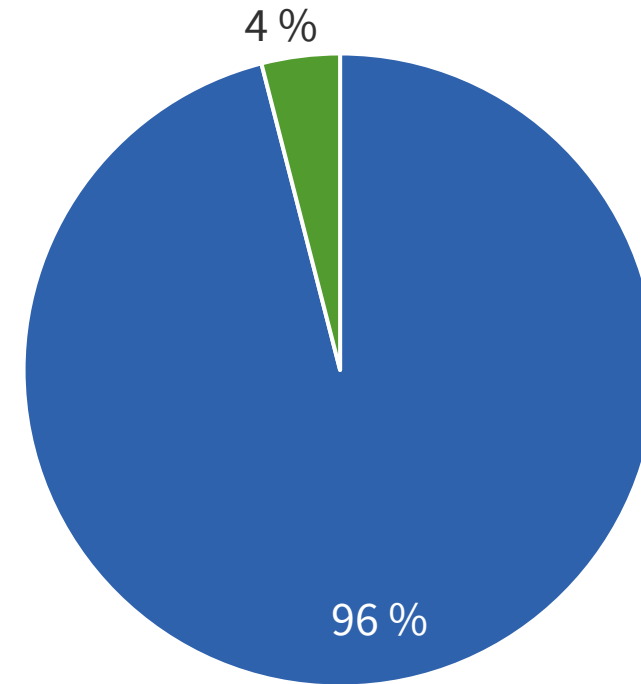
”**Grunderna i statlig finansiering** av kommunal social- och hälsovård **kommer att revideras** på ett sådant sätt att det **också tar hänsyn till kommunens åtgärder** för att främja invånarnas hälsa.”

Regeringens principbeslut från Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 (SHM 2001:4)

Hyte-koefficienten i kommuners statsandelar

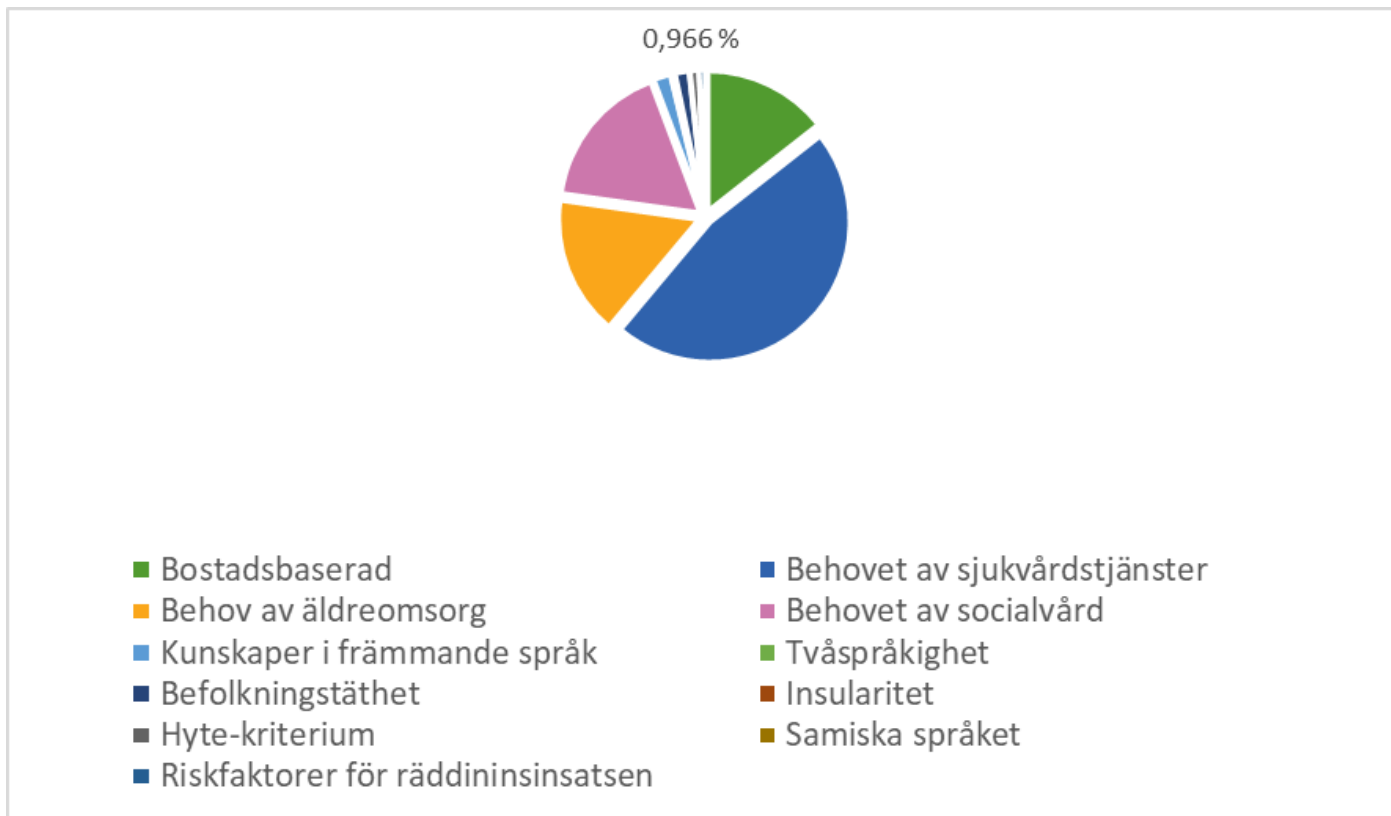
104 milj. euro

■ Annan statsandel ■ Hyte-koefficienten

Hyte-koefficientent vid finansiering av välfärdsområden

Bestämningfaktorer för allmän marginalfinansiering av välfärdsregioner per grupp

**217 milj. EUR/
22,5 mrd. EUR
= 0,966 %**

thl.fi/hytekoefficienten/valfardsomradena

Ekonomiska incitament för att främja välbefinnande och hälsa i kommuner och välfärdsområden

15 § Tilläg för att främja välbefinnande och hälsa

- Lag om statsandel för **kommunal** basservice [618/2021](#)
- Valtion Statsrådet förordning om statsandel för kommunal basservice [1393/2022](#)
- Storleken på tilläggsdelen är ca. 100 miljoner euro

3 § Statlig finansiering för välfärdsområden

- Lag om **välfärdsområdenas** finansiering [617/2021](#)
- Statsrådets förordning om välfärdsområdenas finansiering [1392/2022](#)
- Ekonomiska andel fastställd utifrån koefficienten för främjande av välbefinnande och hälsa i välmåendeområden 1 %, gäller från 2026

Kommunernas hyte-koefficient består av två typer av indikatorer

HYTE- koefficienten för kommun

Processindikatorer

Kommunens verksamhet för att främja befolkningens välbefinnande och hälsa

Motion och idrott (5)

Kommunledning (5)

Grundskola (4)

Kultur (1)

Resultatindikatorer

Hälsa och välmående för kommunens befolkning

Övervikt

Upplevd hälsa

Avhopp från skolan

Sjukpension

Vårdperioder i fallolyckor

Inkomstöd

Definition av krav för HYTE-koefficient

**Beräkningen
baseras
på dessa principer:**

Utgångspunkten är den årligen uppdaterade databasen:

- 1) som finns hos alla kommuner
  - genomsnittlig befolkning i kommuner 6439 (2021)
  - det finns kommuner med mindre än 5 000 invånare
125 = 43 %
- 2) som kommuner kan påverka med dina egna handlingar
- 3) som mäter både nuvarande tillstånd och förändring

Informationsproduktionen ska vara av hög kvalitet och heltäckande.

Aktivitetsbaserat avsnitt

**Process: uppmätt
Nuvarande situation**

- Låt oss mäta den nuvarande situationen
- Antalet processindikatorer bör vara relativt stort så att verksamheten kan utvärderas omfattande
- Ett stort antal indikatorer förhindrar möjligheten till partiell optimering
  - Om det fanns ett fåtal indikatorer skulle åtgärden kunna fokusera på bara några få skaer.

Processindikatorer 1/2

Grundskolor

- 1) **Undersökning gällande sundhet och trygghet i skolmiljön samt välbefinnandet i skolsamfundet** med tre års mellanrum
- 2) **Den totala mängden elevfrånvaro följs** i hela skolan
- 3) Skolan har **långa motionsraster**
- 4) **I skolan iakttas Statens näringsdelegations skolmatsrekommendationer** om skolluncher och mellanmål

Motion och idrott

- 5) **Motionsaktiviteten** bland barn och ungdomar **rapporteras årligen** i kommunens välfärdsberättelse eller i motsvarande berättelse
- 6) Kommunen sammankallar regelbundet till **gemensamt möte med idrottssällskapen och föreningarna**
- 7) I kommunen ordnas **motionsgrupper som riktar sig** till barn och ungdomar som inte deltar i idrottsföreningsverksamhet
- 8) De tjänsteinnehavare som ansvarar för motionsfrämjandet deltar i organens **förhandsbedömning av effekterna**
- 9) I kommunen verkar **en tväradministrativ arbetsgrupp** som behandlar motionsfrämjande

Processindikatorer 2/2

Kuntajohto

10. Till fullmäktige **rapporteras varje år** om befolkningens levnadsvanor och om förändringar i dessa.

11. I kommunens budget och **ekonomiplan fastställs mätare för budgetåret** med vilka man följer hur målen för främjandet av befolkningens välfärd och hälsa uppfylls

12. Kommunens **revisionsnämnd utvärderar varje fullmäktigeperiod i sin utvärderingsberättelse** hur Kommunens mål för befolkningens välfärd och hälsa har uppnåtts

13. I kommunen verkar en separat utsedd **expert, planerare eller motsvarande som koordinerar** främjandet av välfärd och hälsa

14. I planeringen och utvecklingen av kommunens service **utnyttjas invånarråd och forum**

Kultur

15. Kommunen **sänker tröskeln för deltagande i** kulturlivet

Källa:

TEAvisaris datainsamlingar
www.teaviisari.fi

Resultatindikatorer– den del som baseras på prestationer på befolkningsnivå

**Resultat:
förändring mäts**

Startpunkt

- För att indikatorer ska vara uppmuntrande är det viktigt att inte straffa välbefinnande och hälsotillstånd för kommunens befolkning (ålderstruktur, sjuklighet)

Incitamentet ska utgå från **den förändring** av befolkningens välbefinnande och hälsotillstånd, som kommunen lyckas åstadkomma genom eget agerande.

Resultatindikatorer - förändra

1. Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (Sotkanet nro. 286), Enkäten Hälsa i skolan
2. Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9 (Sotkanet nro. 3906), Enkäten Hälsa i skolan
3. 17-24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder (Sotkanet nro. 3219), Examensregister
4. 25-64-åriga långvariga mottagare av utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder (Sotkanet nro. 234), Utkomststödsregistret
5. 25-64-åriga invalidpensionstagare, % av befolkningen i samma ålder (Sotkanet nro. 306), Pensionsstatistik
6. Vårdperioder i anslutning till fallolyckor bland personer som fyllt 65 år / 10 000 personer i samma ålder (Sotkanet nro. 3959), Specialiserade sjukvården, Primär vård

Hur många euro fick din kommun baserat på HYTE-koefficienten?

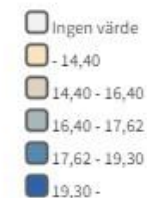
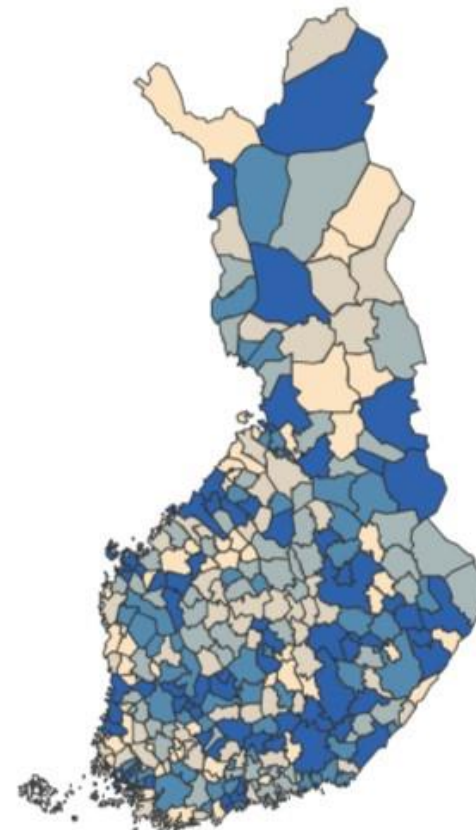
Mer information:

thl.fi/hytekoefficienten/kommunerna

HYTE-koefficient euro / invånare

info ind. 5341 År: 2022 Kön: Totalt

Visa namn på kartan

Leaflet

Visa sidans URL

Hur kommunens finansiering beräknas?

**Grundpriset för att främja
välbefinnande och hälsa (18,89 EUR)**

X

Kommunens befolkning

X

**Kommunens hyte-koefficient / hela
landets hyte-koefficient som år 2023
blir 67.**

Exempel:

**När det fanns 104 233 074 euro
att fördela** var kommunernas
medel per capita för 2023:

Maximal: 21,90 EUR

Median: 17,00 EUR

Minimum: 6,70 EUR

HYTE-koefficient för välfärdsområdena

HYTE-koefficienten för välfärdsområdena består av två typer av indikatorer

HYTE-koefficienten för välfärdsområdena

Processindikatorer:

- 1) Hälsokontroller på barnmottagningen
- 2) Skolhälsovårdens hälsokontroller
- 3) Livsstilsrådgivning för personer som löper risk att drabbas av typ 2-diabetes
- 4) Resurs för skolkurator
- 5) Resurs för skolpsykolog
- 6) MPR- vaccinationsskydd
- 7) Alkoholbruk mini-intervention
- 8) Hälsokontroller för arbetslösa

Resultatindikatorer:

- 1) Behandlingsperioder orsakade av skador och förgiftning
- 2) Höftfrakturer för personer över 65 år
- 3) NEET- ungdomar
- 4) Försörja sig på lång sikt
- 5) Få sjukpension på grund av psykiska störningar

Processindikatorer

Barn och unga

- 1) Utredning av stödbehov för dem som uteblir från barnrådgivningens hälsoundersökningar för 4-åringar
- 2) Utredning av stödbehov för elever som uteblivit från hälsoundersökningar i årskurs 8 inom skolhälsovården
- 3) Antalet studerande per kurator per årsverke, grundskola
- 4) Antalet studerande per psykolog per årsverke, grundskola
- 5) Vaccinationstäckning för mässling, röda hund och påssjuka hos barn (MPR)

Vuxna

- 6) Mini-intervention i alkoholkonsumtionen när drickandet är förknippat med skador eller risk för skador
- 7) Livsstilsrådgivning för personer med diabetesrisk typ 2 enligt God medicinsk praxisrekommendationen
- 8) Andelen genomförda hälsoundersökningar av arbetslösa 1 gång/år i förhållande till det totala antalet arbetslösa

Resultatindikatorer – förändring av välbefinnande och hälsotillstånd

- 1) Vårdperioder på sjukhus till följd av skador och förgiftningar och/eller patienter som vårdats på sjukhus
- 2) Höftfrakturer hos personer som fyllt 65 år, % av befolkningen i samma ålder
- 3) 20–24-åringar utan arbete, utbildning eller värnpliktstjänstgöring, % av åldersklassen
- 4) 25–64-åringar som får utkomststöd under en lång tid, % av åldersklassen
- 5) 18–34-åringar som får sjukpension på grund av psykiska störningar (med undantag av organiska hjärnsyndrom och psykisk utvecklingsstörning), % av befolkningen i samma ålder

Hur beräknas finansieringen av välfärdsområden?

**Grundpriset för främjande av
välbefinnande och hälsa
definierat per invånare (39,40
EUR)
X
Befolkning
X
Hyte-koefficient / hela landets
hyte-koefficient**

2023 var alla välfärdsområden fördelade
39,40 EUR / invånare

Om 217,4 miljoner euro skulle ha
fördelats baserat på hyte-
koefficientberäkningen, finansieringen
per invånare skulle ha varit:

- Maximal: 67,80 EUR
- Median: 41 EUR
- Minimum: 14,50 EUR

Tack!

- Timo Ståhl
- Päivi Pelkonen
- Vesa Saaristo
- Niina Saukko
- Kirsi Wiss

förnamn.efternamn@thl.fi

<https://teaviisari.fi>

thl.fi/hytekoefficienten/kommunerna

thl.fi/hytekoefficienten/valfardsomradena

